

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje inakirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Peterburg 16. novembra. Iz Bogota se 15. nov. poroča oficijalno: Trikratni turški napad na utrjene pozicije generala Skobeleva je bil odbit.

Carigrad 16. novembra. Utrjenja v Ruščuku so bila ukrepljena, ker se pričakuje rusk napad. — Ruska konjica je včeraj zopet zastoj poskušala Berkovac vzeti, kamor je Mehemet Ali iz Sofije pomoči poslal.

Cetinje 15. novembra. Črnogorci so vzeli vse turške forte okolo Bara (Antivari); torej se obsedenje mesta pričakuje.

Peterburg 15. novembra. Oficijalno se iz Bogata 14. novembra poroča: Turki hodijo razgledavat in vznemirjajo naše prve straže na cesti v Osman-bazar in Šumlo. — V Sibki soteski nasproti Nikolajevoj gori še vedno Turki pomnožujejo svoje baterije. Dne 13. novembra je ruska baterija v Gjurgjevem jela streljati na turške baterije, ki so obstreljavale kolodvor. — „Praviteljstveni Vestnik“ prinaša izpovedanja treh Angležev, katere so bili Rusi ujeli pri Telišu, ki so soglasno pravili, kakó barbarično so Turki mesarili mrtva trupla pri Telišu padlih ruskih vojakov.

Poradim 14. novembra. Predvčeranjem je bil rusk parlamentar poslan v Plevno z vprašanjem, ali ne bi Osman hotel udati se, ker nema upanja uiti. Osman je odgovoril, da nij še vsega storil, kar dolžnost in čast zahtevati. Osman ima baje še nekaj živeža. Vreme je megljeno. Vsak dan iz Plevne prihajajo turški uskoki. Car je včeraj ogledoval pozicije, ki jih je Skobelev dobil.

London 15. novembra. Iz Cetinja se „Timesom“ telegrafira: Črnogorci bombardirajo Bar (Antivari). — Telegram iz Černice poroča, da je turški parobrod na škadarskem jezeru utonil, zadet od črnogorske baterije.

„Daily News“ imajo iz Azije poročilo: General Heiman naznanja, da sta v noči 11. novembra dva batalijona polka Elizabetpolj fort Azizie pri Erzerumu napala, ujela 500 mož in 20 oficirjev in zabila 30 kanonov. Rusi so potem reterirali, ker Turki s forta Medžidie morejo na fort Azizie streljati, zaradi česar se pozicija držati ne more. Rusi so izgubili 400 mož. — Bombardiranje Karsa se nadaljuje in bode kmalu šurm. — Vreme je slabo, sneg naletava.

Vojska.

Od Plevne nič izvestnega nij do denes, ko končujemo uredovanje tega lista.

Dunajski „W. T.“ poroča, da so se ruske Gurkove prve straže užo s srbsko vojsko

na srbskeje meji zjedini. Od drugod se pa to ne potrjuje, torej je najbrž „prezgodnja“ novica, če prav utegne kmalu resnična postati.

Kakor je angleški Globe zvedel, je ruska vlada na Angleškem naročila 16 torpednih ladij za svoje luke. Torej Angleži za denar celo svojim prihodnjim sovražnikom brambeno orožje kujejo. Anglež vse stori za denar.

Srbija

se oborožuje vedno in, če nas vse ne moti, bode v kratkem pričela akcijo. Kakor se poroča „D. Z.“, je Ristić poslanikom rekel, da bode v kratkem s pismi dokazal, kako so Turki vedno ropali na tej strani srbske meje, ter kako je porta sistematično skrunila določbe mirovne pogodbe; on hoče dokazati, da je Srbija popolnem opravičena zgrabiti zopet orožje. Da se tudi Srbija boja udeleži, je zelo potrebno kar se tiče ravnotežja z drugimi državami na balkanskem poluotoku, ki se bore za zlato svobodo. Ako Srbija pristopi mej boritelje, ne bode s tem trpela nobedne škode lokalizacija vojske, samo število bojnikov bode nekoliko narastlo. Tudi nekov dopis iz Belgrada v „Pol. Corr.“ se izreka na podoben način. Dopisnik pravi, da se je po ruskih zmagah v zapadni Bulgariji ter prodiranju njihove konjice do Lom-Palanke v srbsko življenje povrnil oni stari sveti nebeski ogenj, ki je lani tiral ta vrli naš bratski narod v boj. Dočim vsak kmetič uže pravi, da, kadar pade Plevna, tudi vojska srbska pojde preko svojih mej, hoté v višjih krogih tako bližnjo akcijo nekoliko utajiti ter govoré, da Srbija tudi v tem slučaju ostane nevtralna, kakor je bila doslej. Ali, ako pogledamo velikanske bojne priprave in naoroževanja, ne moremo prav verovati v ta uradna zatrjila. Strokovnjaki v vojaških stvaréh so se izrazili soglasno, da je Srbija sedaj mnogo bolj pripravljena za vojsko, kakor je bila lanskega leta. V Aleksincu so združene brigade okrajev: Aleksinac, Knjaževac, Čuprija, Jagodina in Požarevac s 6 baterijami. Razen tega je ondi dovolj topov, da se more z njimi prirediti utrjen tabor. Denes se je tukaj trosila vest, da je general Skobelev poslal slá polkovniku Horvatoviču, da ga ima ta s srbsko vojsko za deset dni čakati pri Velikem Izvoru, odkoder bodeta oba zedinjena prišla slabo urejeno turško vojsko v Vidinu.

Boj pri Deve-Bojunu.

Jedna najzanimljivejših bitek sedanjega rusko-turškega vojevanja je gotovo bitka pri Deve-Bojunu dne 4. novembra. Tu bi se bila zares turška vojska prav lahko branila, kajti imela je v tej prirodnej soteski, kjer komaj dva voza moreta jeden poleg drugega iti, ter je to jedina pot v Erzerum, do 30 bataljonov pešcev in potrebne artilerije. Z obeh strani

pak so po načrtu Faizi-paše napravljene močne utrdbe, katere je ta, bivši pruski oficir (Colman se imenuje) zelo umno uredil, ter bi bil vsakdo misliti utegnil, da se nikakor ne dajo vzeti! Muktar-paša je 28. oktobra sam ogledaval Deve-Bojun in je zelo pohvalil dobre utrdbe, v katerih je imel svoj centrum. Dne 3. novembra izvé od obilnih svojih uhód ali ogleduhov Muktar, da je 30.000 ruskih pešcev s 150 topovi uže do 15 kilometrov se približalo njega osrednjej vojski. Druzega dne pomaknila se je ruska vojska precej naprej proti levemu krilu turškemu, ki je bil v vaseh Khandjes in Soghirlu. Kmalu potem so Rusi z veliko silo naskočili na Turke, a ob 11. so bili odbiti in cela krdela mrtvih so ležala po bregovih. Muktar-paša, ki je mislil, da so ga Rusi prijeli z vso vojsko, se nij malo začudil, ko so se oko'lo poludne na ravni pod turškimi utrdbami pokazali mnogoštevilni ruski konjiki, in da so Turki hteli malo pomisliti, uvideli bi bili, da konjica ne more naskakovati na višine. Pešce pak so Rusi skrili prejšnjo noč v zasade, česar pa nij nobeden turških oglednikov bil opazil, kajti, da so Turki za te vedeli, lahko bi jih bili s svojimi granatami od tod prepodili, a da tega nijso znali, kriva je samo njihova malomarnost in nevednost.

Konjiki ruski bližali so se zmirom bolj podnožju višin, kjer so turške utrdbe, in Turki so jih jeli uže pomilovati, da so tako neprevidni. Muktar-paša dá povelje zgrabiti jih — in cele vrste Turkov se udero niz brežine. Ko bi trenil izgine ruska konjica, a od vseh strani in kotov pridrvé ruskih pešcev oddelki, ter ti popolnem uklenejo v svojo sredo turško vojsko. Iznenađeni in osupnjeni Turki spuste se v beg, nazaj na turške utrdbe hiteči, Rusi se ve da za njimi, in vkupe so prispeli begunci in sovražniki na višine. Kar skoraj brez odpora padla je jedna šanca za drugo zmagovalnim Rusom v oblast. Turki so vrgli proč orožje in nijso se brigali ni za streljivo ni za prtljago, nego vsak je mislil, kako si reši življenje. Uže ob dveh je v divjem begu drla vsa turška vojska proti Erzerumu. Niti edenkrat nijso Turki izstrelili iz svojih topov, nego artilerijsti so porezali vse vrvi, zajahali konje in dirjali, ne brigajoči se za vozove, kar najhitrejše mogoče proč. Rusko topništvo pak se je brž postavilo na višine in raz njih so grmele krogle v nagnetenno množico, katera je v neredu hitela po poti v Erzerum, gazeča do kolen visoko blato.

Turški položaj je bil nekoliko podoben sedanskemu, samo, da izguba Turkov nij bila tolika, da-si je bila zmešnjava njihova mnogo večja. Guvernér mestu Erzerumu je beguncem zaprl vrata, in vnel se je mej posadko mesta ter bežečo turško vojsko hud

boj, v katerem so poslednji zmogli ter prodri v mesto, kjer so vsi otrpeli od mraza in gladni na ulicah čakali dneva. Muktar-paša in Izmail-paša pak sta vso noč imela vojna posvetovanja ter sta rekla, da bodeta branila mesto do skrajnega konca. Temu pa se je odločno upiral guverner in erzerumsko prebivalstvo, in da so Rusi poslali samo en batalijon svoje vojske, podalo bi se bilo mesto tistega dne gotovo. Prebivalstvo se je v celih krdelih jelo seliti v varnejše kraje in ko so videli, da Rusi okolo in okolo gospodstvujejo po višinah, pošiljali so jim cele kope parlamentarjev, da jim izprosijo prost prehod v druge kraje, česar tudi ruski zmagovalci niso branili. Erzerum je trdnjava silno močna in dobro položena, ali Rusi bi jo bili gotovo pridobili, da so porabili prvo občno zmešnjavo.

Dva ujeta paši.

Mej onimi sedmimi pašami, ki so jih Rusi ujeli v Malej Aziji, sta dva zanimiva. Prvi je Osman paša, tisti, ki so ga bili že Črnogorci lani ujeli po bitvi na Vučjem dolu. Ker prav izvrstno rusko govori in pravilno naglašča, sodijo, da je kak rusk dezertér. To bodo preiskali, in če se obistini, bode ostro kaznovan. Drugi je Šefket-paša, tista pošast, ki je lani počenjal strašna grozodejstva v Bulgariji, cele vasi dal poklati, obesiti, oskruniti. On je kriv tedaj vse te vojske. Namestu da bi ga bila turška vlada kaznovala, obesila mu je ordnov in odlikovanj na prsi. Nemezis ga je Rusom izročila. Car je rekel v svojem manifestu na Bulgare, da bodo vsi tisti ostro kaznovani, ki so se moritev in klanja kristijanov udeležili, opominjajo „Moskovske Vedomosti“, in je verjetno, da brez kazni ne bosta odletela taka dva ptička.

Parlamentarni boj na Francoskem.

Kakor smo že povedali, stavljal je v francoske zbornice 13. t. m. Albert Grévy, brat zborničnega predsednika, nasvet, naj se postavi enketna komisija 33 udov iz zbornice, ki bodo preiskavali, kako je vlada nepostavno delala pred volitvami in pri volitvah; ta odbor naj ima vse obširne pravice, katere gredo odborom za parlamentarna preiskavanja; kadar dovrši delo, ima poročati zbornici in dejanja povedati, da more zbornica krivce na odgovor klicati, naj bodo kdor koli so. — Od strani desnice se je reklo, da ima postavljene tacega odbora revolucionaren značaj. Desnica pravi, da je senat sodnik, ne pa tak odbor. Republikanci na to odgovarjajo, da je pravica zbornici, postaviti tak odbor, uže ležeča v pravici verifikacije volitev in v pravici, koga od vlade v zatožni stan deti.

Minister Fourtou je govoril proti postavljenju tacega odbora, ker bi bilo to ravno toliko, kakor stavljenje v obtožni stan; on je dejal, da je vlada vse prav delala in po zakonu. — Še ostreje je vlado zagovarjal v seji 15. t. m. minister Broglie. On je rekel: Ministerstvo nij odstopilo, da more odgovarjati na napade. Kadar bode ta dolžnost storjena, bode maršal videl, kaj se ima zgoditi. Če se mu bode moglo reči, da je ministerstvo Louis Blanc in Leon Renault v stanu skupni program formulirati, stal mu bode parlamentarni pot odprt, sicer bode Mac-Mahon pa drugod iskati moral podlog kake rešitve. Broglie pravi, da sprejema postavljenje v obtožni stan, če se mu pravosodje garantuje; ali ne more sprejemati enketne

komisije, ki samo obtožuje, pa nema sodniških oblik. Nikoli se ne bode predsednik našel, ki bi bil bolj spravljiv v izvolitvi svojih ministrov, kakor je maršal Mac-Mahon. Šestnajst mesecev je imel ministre, ki so mu bili sovražni. Vstavljal se je pa, ko je videl, da ga hote na pota radikalizma zapeljati. Ministerstvo prejemlje odgovornost za svoja dejanja pred zgodovino, pred javnostjo in celo pred kazensko sodnijo. Vse, kar je storilo, je bilo postavno. Ne more se mu kaj očitati, kar bi bilo enako včerajšnjemu žuganju (republikancem) z revolucijo. Tisti, ki na to mislijo, naj se varujejo! Kazen bi jih čakala in tudi če bi zmagali, naj vedo, da 31. oktober nij daleč od 4. septembra. Broglie očita republikancem razne nereda in pa to, da je jezik njih časopisov podoben nemškemu novinarskemu pisanju.

Gambetta odgovarja na to. On pravi, da je vlada hotela republiko odpraviti, zato je narod varala. Francoska je govorila. Ali manjšina hoče večina biti. Občno glasovanje prevladuje vse po ustavi, njemu ne poslušen biti, se pravi upornik biti. On roti liberalne senatorje svobodo braniti.

Zadnje poročilo od 16. t. m. pripoveduje, da ta zadnji poziv Gambette nij bil zastoj. Ne le da je zbornica odbor potrdila, tudi konstitucionalni senatorji so poslali deputacijo k Brogliju, da bi mu dokazali potrebo osnovanja republikanskega ministerstva.

In uže poroča „Moniteur“, da je kabinet ostavko dal, predsednik republike, Mac-Mahon, je ministerstvo Broglie odpustil.

Tako je tedaj vendar mogoče, da se stvari še mirno razvijo. Republikanski govorniki in časniki so uže z revolucijo žugali, Mac-Mahonovci so bili uže pripravljeni kljubovati in državni udarec napraviti. Ali videti je, da je izdalo nekaj svarilo starega vojaka, maršala Canroberta, ki je dejal, da, če do revolucije pride, ne bode le barikad v Parizu, temuč domača vojska v kasarnah. Odstop ministerstva bode to mogočo nesrečo od Francije odvrnil.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. novembra.

V včerajšnjem broji „Slovenskega Naroda“ priobčeni dunajski telegram je prinesel našim bralcem silno važno novico. Kellersperg je pozival Čeha v državni zbor. To je uže dejanje! Kaj tacega se iz nemške srede nij še čulo! In z náglasom, da se je „brez dno“ mej Čehi in — recimo — upravo večje naredilo še le za časa vladanja tega ministerstva, nekako obljubo dal, da hoče on, kadar ministerstvo nastopi, po odstopu Auersperg-Lasserja, narediti spravo s Čehi, torej z vsemi Slovani. Ker državna zbornica po svoji navadi nij sprejela Pražakovega nasveta, češko pismo dati posebnemu odboru v pretres, dokazano je tudi, da bode moral Kellersperg, če bode po narejenej ogerskej nagodbi od cesarja na vladanje poklican, razpustiti zadnji državni zbor; in po novih objektivnih volitvah bode zbornica vse drugo lice imela. Več o tem prihodnjič, ko dobimo od drugod glasove.

Vnanje države.

Iz Grške so, kakor iz Srbije, vsak dan protivne vesti: enkrat vse vojevite in v orožji za jutri v ogenj pripravljeno, drugič pa zopet vse diplomatsko, previdno in boječe. Mi pa

sodimo, da Grki gotovo udarijo precej po padcu Plevne in po vstopu Srbije v akcijo. Sicer bomo pa kmalu videli.

Mej *Turke* pada pogum vedno bolj. Žene z malimi otroci oblegajo baje carigradsko vojno ministerstvo, da bi zvedele, ali so njih možje še živi v vojski, in kedaj se vrnejo. — Zarad teh razmer si pa turkofilski svet miru želi. Prijatelj svobode in Slovaštva mora pa le želeči, da se vojna do kraja izvjuje.

Kako zelo je *Angleška* zaslepljena, izpoznati je iz govora Mr. Forstera, odličnega uda kabineta Gladstone, ki je v Bristolu izrekel, da misli, da Angleška še nij popolnem iz nevarnosti prišla, da bi se sama ne zaplela v vojsko in, ako bi se ta končala s turškim pobitjem, bi on rad videl, da si Carigrad osvoje Grki (!). „Times“ pak pravi, da naj se Rusom pusti prosta vožnja skozi Dardanele, a samo z uvetom, da so vse ostale velevlasti jednako opravičene, hoditi istim vodnim potem, ter da sme samo po jedna jedina vojna ladija iti po tej morskej ožini, ter pristavljajo, da bi za brambo Carigrada moglo biti vedno v Bosporu brodirje, sestavljeno iz vseh evropskih velevlastij pomorstva.

Dopisi.

Iz Ljubljane 16. nov. [Izv. dop.]

(O slovenske stenografiji.) Kakor znanstvo sploh, tako postaje tudi stenografija v našem veku občna, za vsacega dostopna. Da se to zgodi tudi mej Slovenci, treba je, da presadimo to cvetko na domača tla. Začetek je uže storjen, kajti v Zagrebu nam izhaja izvrsten list, namreč „Jugoslavjanski stenograf.“ Vendar, žalibog, slovenska stenografija nema in ne more imeti tacega vspeha, kakor bi bilo želeči. Kje tiči uzrok? — V tem, da nemamo slovenskih šol. V šolah se je dozda ta veda najbolj potrebovala. Zelo so se je dijaki poprijeli, a le nemške, da morejo pisati za profesorjem razlogo, ki je pa, se ve da — nemška. Ker dijak sploh ne ljubi dolgih proračunov, uči se, kar ga rávno dregne; vrhu tega ima pa tudi pri sedanjaj učnej sistemi tega drezanja črez glavo, tako, da pri dobri volji nij mogoče misliti na postranske vednosti, ki ne prinašajo v istem trenutku mnogo koristi. Kaj je tedaj bliže, da dijak opušča prostovoljni uk slovenske stenografije, če ima prav še toliko navdušenja, da pri svojih bornih financah plačuje naročnino za list?

Ker se slovenska stenografija v šolah ne rabi, se tam tudi skupno ne podučuje. In ravno to je nesreča za njen prospeh. Tako otide zabava in veselje, ki je pri tem poduku večje, če se uči skupno, skušaje prekositi drug drugoga. Kaj tedaj pomagā, če ima „Stenograf“ 80% naročnikov mej Slovenci, če ga pa glavni faktor, namreč dijaki, ne morejo in nečejo porabiti, pusteči ga ležati v prahu. Ako se pa dijaki ne bodo urili v slovenske stenografije, ne bode ona nikdar vspešno napredovala. Ko človek stopi v stan, je treba, če hoče korist imeti od te znanosti, da je v njej uže izurjen.

Vzemimo na pr. duhovna, kojemu bi pri sedanjih naših razmerah slovenska stenografija najbolje ugajala. Prvo leto, pravijo, še pridige pišó. Ali si bode on ta čas še le pripravljaj orodje, ko bi ga rabil? In če se zraven pomisli, kako kisló veselje je onemu, učiti se iz stenografranskega lista; kdor nij izurjen, mora imeti pravi „passion“, da ne opeša.

Da se temu lepemu in močno se razširjajočemu znanstvu tudi pri nas uglaadi pot na

domačej podlagi nam ostane le želja, da naj se dijaki prav goreče poprimajo slovenske stenografije. Da se pa to doseže, terjamo vedno in vedno: „Dajte nam slovenske srednje šole!“ Tako bo slovenska stenografija postala potrebna in ž njo imamo eno vez več, ki nas lahko duševno sklepa z južnimi brati.

Iz Gorice 15. novembra. [Izviren dopis.] Pretendent francoskega prestola, znani grof Chambord, pride tudi letos prezimit v našo gorko Gorico s se svojo familio; dotični sluge in spremstvo so uže došli. Goriškim revežem bode grofovski družbina gotovo dobro došla, ker znano je tu, da je marsikaj dobrega storiła našim ubogim.

Drug velik prijatelj revežev je grof Giulay; kakor tukajšnji italijanski listi pripovedujejo, zavezal se je dati vsak mesec 50 gold. ljudske kuhinji, dokler bode ta delila jedila mestnim revežem. Sicer je pa jako hvale vredno, da omenjene kuhinji stojé na krmilu gospe iz najvišjih krogov.

Še zdaj nima naša gimnazija vodje; namestnik je Italijan Frapporti, gotovo pa se marsikateri ziblje v nadeji, da zasede to važno mesto. Naj uže pride kdor hoče, da bo le mož poštenega značaja, pa dosleden v svojem postopanju, to je pravičen obema narodnostima.

Italijansko gledališče imamo v Gorici. Dramatične predstave se v obče hvalijo, a vendar je Talijin hram navadno prazen, kar jako slabo karakterizira naše italijanske Goričane. Pa je uže znana stvar. Naš farlan (pravih Italijanov je le malo) je vnet le za — marijonete, in Rekindini s se svojimi lesenimi „pajaci“ in „arlekini“ ima navadno najboljši vseh pa dobro kupčijo.

V Gorici imamo tri italijanske liste, a ti so si vedno v laseh. Klerikalni, a vendar turkoljubni „L'eco del litorale“ očita našim mestnim očetom slabo gospodarstvo, kar uže vrabci po strehah čivkajo, „Isonzo“ pa jih zagovarja, seveda, ker ima baš on največ patronov mej občinskimi zastopniki.

Srn ne dobimo v javni vrt, kakor sem onidan poročal, pač pa je municipij vstanovil stolico za mestnega učitelja italijanščine s plačo 1400 gld., da bode učil naše lahone pravilneje italijanščine ter v kot potisnil lepo (?) — furlanščino. — Tako skrbé Italijani in plačajo za širjenje in glajenje svojega jezika! V tem naj jih Slovenci posnemamo, potreba nam je živa.

Podvzetnik goriških kopelij se pritožuje o slabej kupčiji, ki je vendar obetala biti ugodna v začetku. Jaz pa vem, kaj je uzrok, da je slabo obiskovana! Ruska zmaga je naše vroče turkofile popolnem ohladila in sedaj se rajše grejejo pri litru briške rebule — kopelji so odveč — ter v njem tolažbe iščejo. Uboge reve! — le kratki so vam bili dani dnevi turškega veselja.

Pa je i močna letošnja božja kapljica, ker je minoli teden v Podgorici pri Gorici vrgla moža, ko je živino napajal v sočin potok in mož bi se bil gotovo trezen ločil od sladke rebule za vselej, da ne bi mu bila o pravem času došla rešilna roka. T—e.

Z Dunaja 15. nov. [Izv. dop.] Pevci dunajskega slovenskega društva „Slovenije“, katero je češki akademiki spolek“ povabil s pevci češk. akad. spolka, peli bodo ponedeljek 19. t. m. v Karlovej cerkvi ob priliki poroke znanega češkega patrijota, prof. dr. Weyra, dva korala. Češki akademiki spolek je

celó pevovodstvo prepustil „Slovenije“ pevovodji g. V. Kosovelju. Slovensko društvo „Sl.“ se tudi oficijalno udeležuje slovesnosti. Dr. Weyr je profesor dunajskega vseučilišča in znan kot izvrsten matematik. Veseli nas, da so pevske zmožnosti Slovencev tako vrlo pripoznane od čeških vseučiliščnikov. To so nasledki — Kopitarjeve slavnosti.

Kar je baron Kellersperg v državnem zboru tako odločno postavil se vladi nasproti in naglašal, da ga je cesar dvakrat klical, naj on stopi na čelo ministerstvu, in dalje naglašal, da bi drugi (t. j. tudi on) stvari bolje znali narediti, veje tu zopet jako ministerskokrizna sapa. Meni se, da kakor brž bode nãgodba z Oggersko končana, bode dobilo ministerstvo od krone odpust in Kellerspergu bode cesar dal nalog drug kabinet sestaviti.

Vtis, ki ga je tu naredil Kellerspergov govor, najbolje razvidite iz članka „Vorstadt Ztg.“, ki pravi: „Ministri se sicer ne bodo podvzivali, slušati dobro mišljeno terjanje, naj se spusto s tarpejske pečine (t. j. naj gredo). A jeden žrebelj za mrtvaške rakev tega ministerstva je ta Kellerspergov govor uže skoval. Mi ta govor cenimo kar po vtisu in učinku tako visoko, kakor sloveča dva govora Kaiserfeldova, katerih jeden je vrgel Schmerlinga, drugi Beusta.“ Enako govore tudi drugi lokalni listi tukajšnji. Če pride Kellersperg, bode za Slovane vsakako boljše, ker on je dober Avstrijec in pravičen človek.

Domače stvari.

— (Vabilo na naročbo časopisa Maticе Slovenske.) Kdor želi ta list prejemati, naj se oglasi pri tajništvu Matičnem (z naročilnino ali tudi samo z zagotovilom, da hoče list prejemati) zadnji čas do konca decembra t. l. Tudi gg. pisatelji, ki imajo ali hočejo pripraviti za ta časopis kak znanstven spis, naj bi blagovoljno gradiiva poslali za-nj. Iz pisarne „Maticе slovenske.“

— (Nemška klofuta „Laibacher Tagblattu.“) Naglašali smo uže večkrat, da v Ljubljani izhaja organ naših nemškutarjev, ki je najbolj neumen in najbolj reven list mej vso avstrijsko žurnalistiko. Tudi sovrstniki in prijatelji „Tagblattove“ stranke so istega mnenja kot mi. Tako piše „Cillier Zeitung“ od 11. novembra, zavračevaje neko iz „Tagesposte“ izstriženo „Tagblattovo“ notico tako-le: „Dass die „Tagespost“ so ohne weiters eine derartige Notiz aufnimmt, könnten uns Wunder nehmen, da sie als grosses Provinzialblatt nicht nöthig hat, nach allen möglichen Neuigkeiten zu angeln, beim „Laibacher Tagblatt“ wundert uns diess weniger, denn der stereotype Irrenhauswitz, welcher manche Notiz dieses Blattes zielt, beweist wie notizenbedürftig dasselbe ist.“

— (Slovensko gledališče.) Denes je slovenska predstava, na katero tudi z dežele na somenj prišedše prijatelje slovenske Talije opozorujemo.

— (Iz Gorice.) Odbor „Sloge“ uljudno prosi vse gospode poverjenike, da blagovolé odgovoriti na prejeto vabilo in poslati imenik novih udov in potirjano letnino. Potem bo odbor vsakemu poverjeniku poslal imenik in pobotnice, kakor tudi vsakemu društveniku društvena pravila.

— (Ljubljanskemu državnemu pravdniku) piše znani naš prostovoljni so-

delavec S—c v „Agramer Presse“ od 16. novembra odprto pismo z naslovom: „Ein Wort an den Staatsanwalt in Laibach.“ Da bi kaj izdalo! Tudi slavna gospoda pri našej deželnej sodnji naj si oni članek brati privoščijo.

— (Kmetijska družba kranjska) ima občni zbor v Ljubljani 21. novembra 1877 v dvorani mestne hiše; zbor se začne ob 9. uri do polu dne. Program obravnava: 1. Predsednik odpre zborovanje. 2. Poročilo o delovanji glavnega odbora. 3. Predlog družbenega računa za leto 1876 in proračuna za leto 1878. 4. Poročila in predlogi podružnic in predlogi posameznih družbenikov po propisu §. 19 družbenih pravil. 5. Poročilo o oskrbovanji družbenega vrta. 6. O postavnem uravnavi umne govedoreje s tem, da v vsakej občini se za plemo smejo rabiti le taki junci, ki imajo dovoljenje (licenco) za to. 7. O potrebi postave za razdelitev občinskih pašnikov in o uredjenji zemljišč, ki menjajo gospodarje. 8. Volitev 7 odbornikov v glavni odbor, namesto po §. 22. družbenih pravil izstopivših. 9. Volitev častnih in dopisovalnih udov.

— (Iz Novega mesta) se piše: Po izgledu ljubljanske čitalnice namerava tudi novomeška čitalnica revnim dečkom in deklicam tukajšnjih ljudskih šol s pomočjo milodarnih rok napraviti Miklavžev dan. V ta namen bode napravila 2. dne decembra besedo s tombolo. Iz čistega dohodka te veselice in iz prostih darov, katere bosta po mestu nabirala gg. kateheta obeh ljudskih šol, nakupilo se bo blaga za obleko. Več gospá pá je uže tudi obljubilo, brezplačno izdelovati v njih stroke spadajoča dela. 16. dec. dopoldne pa bode slovesna razdelitev obleke pričujočim otrokom v čitalnični dvorani.

— (Iz Celja) se piše: Dne 13. t. m. ob 8. zvečer so šli trije dijaki mirno skozi mestni park, kar sta dva vojaka z orožjem na nje skočila in enemu črepinjo preklala; druga dva dijaka sta zbežala. Ranjenec, ki nij prav nič povoda dal takovemu činu, je komaj prišel domov, opirajoč se na nekovega usmiljenega gospoda, ki ga je bil nezvestnega našel na mestu nesreče. Da bi še okreval, nij misliti, ker je rana presilna. Poškodovanec, baje sin višjega finančnega uradnika, je jedina nadeja svojih staršev.

— (Nagla smrt.) Piše se nam: V Rakitni pri Borovnici je zopet letos 13. t. m. pri pastirskem ognji dekletce 5 let staro si obleko zatrnilo ter v trenutku bilo vse v plamenu in kmalu mrtvo.

— (Požari.) Pogorela je kajza Jakoba Nagodeta v Potoku, logaškega okraja; dalje senica in pód Petru Balkovcu v Preloku, v črnomeljskem okraju. Poslednje je bilo zažgano, pravijo.

— (Izkopan mrtvec.) Pri čistenji struge Savinje so našli truplo rudniškega delavca M. Močnika iz Gornjega grada, ki je bil 17. jan. t. l. pri Zidanem mostu podsut. Izpoznali so ga na nepoškodovane obleki in srebrnej uri.

Poslano.

V Postojni 15. novembra 1877.

Slavno uredništvo!

Oprostujem si, vam s prošnjo približati se, da bi blagovolili sledeči odgovor natisniti.

V „Slovencu“ od dne 10. listopada t. l. drznil se je neki g. učitelj iz Vipavske doline napadati, razen tukajšnjih gg. učiteljev, tudi mene, Matija Petriča, urarja v Postojni.

Pisatelj taistega dopisa je jasno dokazal poleg svoje nepremišljenosti tudi svojo suro-

vost. — Kako zamore-li omikani človek tako perfidno napadati osebe, katerih ne pozna? Taki dopis brez vsega pravega pomena, kot je v „Slovenca“ št. 126 ponatisnen, more le prav malo ali celo nič omikani človek skupaj stlačiti. — Veste-li, g. dopisnik, da sem jaz v „Slovenca“ objavljeni račun pisal, ali ga je moj pomočnik ali moj učenec brez moje vednosti odposlal. — Pri mojej zelo razširjeni obrtniki zadostuje, da je v zadovoljnost delo izvršeno in povem, koliko da je od kake stvari plačati, kako pa da se račun spisati mora, nij vedno mogoče razlagati, posebno pri mojej nepričujočnosti.

Ne mislite, da govorite kot Salomon in da ste solncu luč prižgali, ker se v dopisu povzdiguje v najvišjo stopinjo učenosti in vednosti, pa nij tako, saj sliši se drugači, in pometajte prihodnjič pred svojimi durmi. — Vsi Postojnčani dobro vedo, od kar sem tukaj, pokazal sem se vedno iskrenega domoljuba, in da sem vedno podpiral po svojej mogočnosti narodno stvar.

Sploh pa naj v prihodnje bolj premisli dopisun omenjenega članka, kaj da bode pisal, in naj pusti miroljubne in narodne ljudi pri miru, ter naj mej tem časom, ko pobira račune od rokodelcev in obrtnikov, rajše bere „omikanega Slovenca“, da bode znal ljudi, če jih ne pozna, dosledno čislati.

Matija Petrič,
urar v Postojni.

Dunajska borza 17. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	„	65	„
Zlata renta	73	„	90	„
1860 drž. posojilo	113	„	—	„
Akcije narodne banke	82½	„	—	„
Kreditne akcije	202	„	30	„
London	119	„	15	„
Napol.	9	„	56½	„
C. kr. cekini	5	„	68	„
Srebro	106	„	30	„
Državne marke	58	„	85	„

Gostilna v Zgornjej Šiški,

hišna št. 43 s tremi sobami, kuhinjo in z vso gostilniško pripravo se daje v najem. — Ravno tam se prodaje za nizko ceno 70 prav lepih **kostanjevih dreves**. Natančneje se izve pri lastniku v taistej hiši. (345—1)

O klavijaturah.

Mej inserati našega lista mogó naši čestiti čitatelji in naše ljubeznjive čitateljice, kakor vsako leto, zopet najti priporočilo zelo slavnih klavijatur g. **J. H. Hellera v Bernu**. On prodaja te v obče jako prijubljene izdelke tako dobro in popolnem izvedene, da se jim mora vsakdo le čuditi; zato je najtoplejše priporočamo vsakemu posamezniku, da si omisli takove klavijature, kajti božič se bliža in tu je obilno prilike dajati lepih darov, a z ničem se ne bode nikdo toliko prikupil, nego baš s takšno klavijaturo.

Kaj more pač lepšega in prijetnejšega podariti soprog soprogi, ženin nevesti, prijatelj prijateljki? Starejšim ljudem obnové nežni glasovi klavijature v spominu nekdanje lepe dni; nesrečnim zajubljenikom blažijo boli, jih tolažijo in tožijo ter upajo z njimi; bolnikom, ki hudo trpé, lajšajo bolezen ter jih zabavajo; samotnim ljudem so najdražji tovariši in prijatelji; ako jih poslušas, minejo ti dolge ure v pustih zimskih večerih ko hipovi, itd.

Umrli v Ljubljani

od 12. do 14. novembra:

Karel Markič, krojač, 20 l., v bolnici, za sušico. — Lucija Snoj, dekla, 42 l., v bolnici, za o-rpenjem pljuč. — Marijeta Lukšič, kruharia, 67 l., jo je na mestnem trgu udarila kap, ter je umrla mej prenosom v bolnico.

Brez bolečine se delajo operacije na zobéh

z narkozo razveselilnega gaza (lustgas) — ali sticoksidul-gazom. (522—6)

Umetne zobe in zobovja

po najnovejšej metodi brez bolečine vpostavlja zobni zdravnik Paichel, v Ljubljani, pri Hradeckega mostu, I. nadstropje.

C. Wanischa

novošegnega, rokodelnega, konfekcijskega, suknenega in platnenega blaga zaloga

v Ljubljani, na mestnem trgu 7, priporoča zaradi započete zimske dobe svoje popolnem izbrane sklade po zelo zmanjšanej ceni. Tudi na izbiro za (346—1)

sv. Miklavža darila.

Primerke s pošto pošiljamo hitro.

Posebno se nam vidi primerna misel nekaterih g. **gostilničarjev**, ki so si nakupili naših klavijatur, da z njimi kratkočasijo svoje goste. Denarja, ki so ga za-nje izdali, jim nij bilo nikoli žal, kakor nam iz mnogih krajev pišejo; praktična korist je tedaj jasna kakor bei dan in zatorej bi g. **gostilničarjem** svetovali, da si nemudoma naročijo naših klavijatur, kajti gostje zmirom le tam hodijo, kjer upajo najti kaj takove zabave.

Omeniti imamo tudi, da so posamezni komadi dobro vkupje zbrani, kajti **Hellerjeve klavijature** igrajo izvrstno najnovejše in najprijetnejše starejše opere, operete, plese in pesni, bodisi ozbiljne ali vesele. Na kratko: ne moremo svojim čestitim čitateljem in čitateljicam ničesar toplejša in boljše priporočati, nego da si čim prej omislijo kakovo Hellerjevo klavijaturo; ceniki se slikami se dobodo franko po pošti priposlani.

Kakor čujemo, prodajajo se navadno drugi tuji izdelki za Hellerjeve, vsaka klavijatura in tobakira nosi njega ime; **use drugo je ponarejeno**, tudi, ako je Hellerjevo ime gori **napisano**. Vsakemu tedaj svetujemo, da se neposredno obrne do g. Hellerja v Bern. (339—1)

■ Najboljše in najcenejše ■

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe

na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni, podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-

njetino 16 „

Menčikovi 20 „

Menčikovi iz lodna 14 „

Zimske suknje 18 „

Suknje za doma 12 „

Suknje za na lov iz lodna 8 „

Zimske hlače 6 „

Najnovejše in najelegantnejše

v konfekciji za dame.

■ Vnanje naročbe se izvršujó točno s povzetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko z drugim. (341—2)

Najcenejša dunajska prodajalnica!

Božična razstava

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11. Lukmanova hiša.

Najcenejša dunajska prodajalnica!

Otvoriteljni poziv božičnej razstavi! bazara FRIEDMANN

z Dunaja, Praterstrasse št. 26, tukaj

v slonovih ulicah št. 11 v Lukmanovej hiši.

Usojam se velečastitemu občinstvu naznanjati, da odprem prihodnje dni tukaj prekrasno božično razstavo, v kateri bodo najnovejše, najkrasnejše in najcenejše stvari od lesa, usnja, broná, stekla in razne igrače; pötlér vezena za zimo, kar si vse p. t. občinstvo more vsakega dne ogledati od 8. z jutra do 9. z večera. Skrbel bom za to, da si ohranim sè čudesno nizko ceno in solidnostjo svojega blaga občno zadovoljnost, katero sem pridobil svojej zalogi v minulih 18 letih, kar časa jo namreč imam. Dan, kadar bom svojo zalogo točno odprl, naznamim na tem mestu in s posebnimi nabitki ob svojem času.

Z odličnim poštovanjem

Bazar Friedmann,
Anton Fischer.

(344—2)

Najcenejša dunajska prodajalnica!

Božična razstava

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11, Lukmanova hiša.

Najcenejša dunajska prodajalnica!

Poziv!

Dobrodelni bazar na Dunaji

prodaje za podporo po vojski rusko-turškeji osiromašenih rodbin te predmete, kateri ne bi imeli o božiči pri nobenej hiši manjkati, ker jim je cena čudovito nizka ter znaša samo

5 gld. 75 kr. a. v.

■ Predmetje so: ■

- 1 majhen eleganten klavir, na kateri mogó celo dečaki in dekletca igrati najlepše komade.
- 1 dunajsko gledališče, kjer precej v prvem dejanji vzame hudie žida ter ga nese v peklo.
- 25 brilantnih ozaljškov za božično drevesce.
- 25 svečic, ki se imajo prižgati na božičnem drevescu.
- 25 brilantnih svečnikov, kateri se obesijo na božično drevesce.
- 1 kitajsk mandarin, ki napravlja 14 skokov.
- 1 mično opravljena punica, ki se pelja v vrbaščeku umeteljno pletenem ter vpije, brea in se giblje.

- 1 krasen perzišk voz, ki ga pelja navadna koza.
- 1 benetsko ognjišče — ako pritisneš, poskoči vñ začaran kraljevič.
- 1 šimpanza (opica), ki ministru kaže jezik.
- 1 orijentalška gajba s tremi premičnimi in pevajočimi nežnimi ptički.
- 1 egiptska stražnica, pred katero sem ter tija hodi stražnik.
- 1 začaran málín, kateremu se mora vsak smijati.
- 2 lični skatljici, v katerih najdejo mnogo zabavnih stvari otroci katerih si koli let.

87 predmetov.

Vseh tu navedenih 87 velekrasnih predmetov stoji vkupe samo **5 gld. 75 kr. a. v.**

Kdor si jih omisli, pripravi si z malim denarjem primernih in lepih božičnih daril ter ob jednom izvršuje delo človekoljubja.

Naslov:

Erster Wiener Weihnachts-Bazar,

Wien, Stadt, Elisabethstrasse 26.

Pošilja se s povzetjem ali pa za gotov denar. (337—2)